

משילין פרק חמישי ביצה

לו.

עין משפט נר מצוה

יא א מיי פ"ח מהל' שנת הלכה ב ופכ"ו הלכה טו טו"ש"ע א"ח סימן של סעף א:
יב ב מיי פ"ה מהל' יו"ט הלכה ה טו"ש"ע א"ח סימן תקמ"א סעף א:
יג ד מיי פ"ה מהל' שנת הלכה כג כה טו"ש"ע א"ח סעף ב וסימן של סעף א:
יד ה מיי פ"ה מהלכות שנת הלכה כד כה טו"ש"ע א"ח ס' של סעף ח וסימן תקמ"א סעף ג:
טו ז מיי פ"ה מהלכות שנת הלכה כה טו"ש"ע א"ח סימן של סעף ד:
טז ט מיי פ"ה מהלכות שנת הלכה טו טו"ש"ע א"ח סימן של סעף א:
טז ט מיי פ"ה מהלכות שנת הלכה טו טו"ש"ע א"ח סימן של סעף א:
טז ט מיי פ"ה מהלכות שנת הלכה טו טו"ש"ע א"ח סימן של סעף א:
טז ט מיי פ"ה מהלכות שנת הלכה טו טו"ש"ע א"ח סימן של סעף א:

רבינו חננאל

הכא אמר רב נחמן לא שנו אלא באורו הגג אבל לגג אפילו גגותיהן שוין לא, ותניא נמי הכי, ותובת בהלכה תניא לא ישלשלם בחבל בהלכות ולא יורדים דרך סולמות, התם משום דבית המדרש מאי, שרי או אסורי, ולא אפפושי, מוסקין פירות בכלים מפני הדלף, ר' יצחק אמר פירות ממש, שאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת, עלא אמר אפילו אוריה דלבני תנן וכן כדו יין וכדי שפון, כלומר פירות אין לבנים לא, ופרקינן אלו הכרות טבל הן שהן חשובין כלבנים שאינן ראויין לאכול מהן היום, ועוד אקשינן לר' יצחק נותנין כלי תחת הדלף, הנה אינן פירות, ופירק בדלף הראוי להשתמש בהן, וכן פורסין מחצלת ע"ג כוורת דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים כו, ופירק כוורת נמי כדאיכא דבש בגויה שהן פירות, ובבלבד שלא יתכוין לצוד, כלומר כשפורש מחצלת על הכוורת, ירוחתה למחצלת מעט מחוץ לתוכה, כי ירצאין בו הדבורים, כי אם ישלשל המחצלת בדפני הכוורת במקום הנקב, אין הדבורים יכולין לצאת ומצא כצורה בשבת או ביו"ט, ואע"פ שאין במיני דבורים ניצוד.

ברטיבלא, וא"ס והא אמרי' לעיל בסוף המביא (דף נד:) דטבל מוכן הוא שאם עבר ומקנו ממון ובפרק כירה (שבת מג.) נמי לא חשבי ליה מצטל כלי מתיכנו כיון דחוז א"כ אכתי תקשי לן דטבל אין אוריא לזבני לא וי"ל דטולא יאמר לך דמי"מ חשיב ליה כדבר שאינו ניטל כיון דבשבת מיהא לא חזי כל כמה דלא תקנו דאסור לפנותו בשבת דמתני' בפרק מפינן (שם קטו:) חבל לא את הטבל: **במאי** אוקימתא. פרש"י דלא אשכחנא דמוקי לה כרבי יהודה כהניס אלא מדדחיק נפשיה כי פריך והא מוקולות ניהו ולא קאמר רבי שמעון היא אלמא משמע ליה דאתא כרבי יהודה:

אלא

מוגג לגג לא ותניא נמי הכי אין ממלטלין מוגג לגג אפי' כשגגותיהן שוין התם מאי (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזולולי ביה אבל שבת דחמירא ולא אתי לזולולי בה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא (תנן) לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורדים דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא יואפילו אוריא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק לטעמיה דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלבני ואידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדו יין וכן כדו שמן הכא במאי עסקינן במיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדו יין וכדו שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדו יין וכדו שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך דהתירא להפסד מרובה חיששו להפסד מועט לא חיששו קמ"ל תנן נותנין כלי תחת הדלף בשבת בדלף הראוי תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבנינא דחוי למזוגא עלייהו תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת במקוורות דחויין לבית הכסא תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ובלבד שלא יתכוין לצוד התם נמי דאיכא דבש אומר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי תתינה בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למומר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור ארתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדירה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ובבלבד שלא יתכוין לצוד אתאן לרבי שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביו ורבא דאמרי תרויהו פ"ב מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד אלא

התם תנן אבל לא את האוצר ואמר שמואל מאי אבל לא את האוצר אייכל לא יגמור את האוצר כולו דלמא אתי לאשווי גומות הכא מאי התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר דמי או דלמא התם דאיכא בטול בית המדרש אמרת לא הכא תנן משילין פירות דרך ארובה ביו"ט ואמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מוגג לגג לא ותניא נמי הכי אין ממלטלין מוגג לגג אפי' כשגגותיהן שוין התם מאי (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזולולי ביה אבל שבת דחמירא ולא אתי לזולולי בה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא (תנן) לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורדים דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא יואפילו אוריא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק לטעמיה דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלבני ואידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדו יין וכן כדו שמן הכא במאי עסקינן במיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדו יין וכדו שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדו יין וכדו שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך דהתירא להפסד מרובה חיששו להפסד מועט לא חיששו קמ"ל תנן נותנין כלי תחת הדלף בשבת בדלף הראוי תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבנינא דחוי למזוגא עלייהו תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת במקוורות דחויין לבית הכסא תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ובלבד שלא יתכוין לצוד התם נמי דאיכא דבש אומר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי תתינה בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למומר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור ארתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדירה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ובבלבד שלא יתכוין לצוד אתאן לרבי שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביו ורבא דאמרי תרויהו פ"ב מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד אלא

התם תנן אבל לא את האוצר ואמר שמואל מאי אבל לא את האוצר אייכל לא יגמור את האוצר כולו דלמא אתי לאשווי גומות הכא מאי התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר דמי או דלמא התם דאיכא בטול בית המדרש אמרת לא הכא תנן משילין פירות דרך ארובה ביו"ט ואמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מוגג לגג לא ותניא נמי הכי אין ממלטלין מוגג לגג אפי' כשגגותיהן שוין התם מאי (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזולולי ביה אבל שבת דחמירא ולא אתי לזולולי בה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא (תנן) לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורדים דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא יואפילו אוריא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק לטעמיה דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלבני ואידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדו יין וכן כדו שמן הכא במאי עסקינן במיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדו יין וכדו שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדו יין וכדו שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך דהתירא להפסד מרובה חיששו להפסד מועט לא חיששו קמ"ל תנן נותנין כלי תחת הדלף בשבת בדלף הראוי תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבנינא דחוי למזוגא עלייהו תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת במקוורות דחויין לבית הכסא תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ובלבד שלא יתכוין לצוד התם נמי דאיכא דבש אומר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי תתינה בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למומר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור ארתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדירה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ובבלבד שלא יתכוין לצוד אתאן לרבי שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביו ורבא דאמרי תרויהו פ"ב מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד אלא

התם תנן אבל לא את האוצר ואמר שמואל מאי אבל לא את האוצר אייכל לא יגמור את האוצר כולו דלמא אתי לאשווי גומות הכא מאי התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר דמי או דלמא התם דאיכא בטול בית המדרש אמרת לא הכא תנן משילין פירות דרך ארובה ביו"ט ואמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מוגג לגג לא ותניא נמי הכי אין ממלטלין מוגג לגג אפי' כשגגותיהן שוין התם מאי (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזולולי ביה אבל שבת דחמירא ולא אתי לזולולי בה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא (תנן) לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורדים דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא יואפילו אוריא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק לטעמיה דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלבני ואידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדו יין וכן כדו שמן הכא במאי עסקינן במיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדו יין וכדו שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדו יין וכדו שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך דהתירא להפסד מרובה חיששו להפסד מועט לא חיששו קמ"ל תנן נותנין כלי תחת הדלף בשבת בדלף הראוי תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבנינא דחוי למזוגא עלייהו תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת במקוורות דחויין לבית הכסא תא שמע פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים ובלבד שלא יתכוין לצוד התם נמי דאיכא דבש אומר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי תתינה בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למומר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור ארתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדירה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ובבלבד שלא יתכוין לצוד אתאן לרבי שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביו ורבא דאמרי תרויהו פ"ב מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד אלא

לעני רש"י

אגוד"ש [אגוד"ש]. חר.

מוסף רש"י

פורסין מחצלת על גבי לבנים. מפני הגשמים שלא ימחו לו לא יקבלו סוד מלאכה שפירות מוכסין (שבת מג.) מקורולות. לאשן מד ורחיות לקיות דהו דבר הניטל (שם.) דחוי למזוגא עלייהו. להשקן שכל הפסדן קן היתא, יושב קת קת ושבט קת על שמהו (שם.) מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות. לאמר אתמול ראש שבת וזאת היא וזה שמות דכיון דלי אפטר שלא תמות כמתין חשיב ליה, וי אמרין דבר שאין מתכוין מותר, כגון היס דלפטר ליה בלא אסורי, כגון גורר אדם מטה כסא ופסל ובלבד שלא יתכוין לעשות מריק, ואע"ג דאיכא למתאם דילמא עבד מריק, כיון דלא מתכוין להבי דלפטר לגרביה בלא מריק כי עבד נמי מריק דהו מלאכה גמורה לא מייחבי, אלא הכי דחויא עבד מודה (סוכה גז.)

התם תנן כו'. כלומר ועוד שאלה אחרת: שלא יגמור אם האולר. אם לא היו הם אלא ארבע או חמש קופות שהתירו לו במקום שיש יותר כאן לא התירו לפנותן כולן ולגלות את הרצפה דלמא הו זה גומא ומשום לה: והכא תנן. כלומר ועוד יש לשאול: באומר הגג. שהארובה בגג שהפירות בו: אין מטלטלין. בפירות שבגג שבה להשילן מפני הגשמים קמ' מייירי ואפילו בגומותיהן של שני בתי ששוין שאין זה גובה מזה שהאם שם טורח עליה וירידה: בחלונות. כגון אם מוקף מחילה ואין בו ארובה אבל יש חלון צמחיה לחצר או לבית לא ישלשלם שבקין דרך החלון בחבל מפני שיש טורח להעלות מן הגג לחלון ומשם לארץ: סולמות. כל מדרגה קרי קולס ואף הכבשים שלנו: ואפילו אוריא ולבני. לבנים הסדורים ומוקאים לבני וגשמים נוטפים ומתירא שלא ימחו מותר לנטול כלים לזרען ולבכותן ולא אמרינן האיל והן עומן אין ניטלין אף הכלי לא ינטל לזרען: ור' יצחק אמר. דוקא פירות הראוין לנטול הוא דשור רבנן לנטול כלים לזרען אבל מידי דלאו בר ניטול אין כלי ניטל לזרעו: אלא לדבר הניטל. לזרען דבר הניטל: ואידי דסנה רישא. פירות הראוין דעל כרחק גדחוי לנטול אצטריך לנמקט שהרי מטלטל הן עומן ומשילין נקט נמי לענין כסוי פירות הראוין ומיהו סיפא לאו דוקא והוא הדין ללבני: סן וכו' כדו יין. מכדי בהני לא איירי לעיל וכיון דתנן הכא ובלא לאשמועינן דברים אחרים לבד פירות היה לו להשמיענו לבנים וכ"ש אלו: הכי גרסינן הכא בלא להשמיען כי אם כיוולא בלבנים ודכדבר דהקין כדו יין דקא מוסקף ותני דבניבילא עסקינן שאסורים צלטול לאשמועינן דרישא פירות הראוין דומיא דמשילין והדר נקט להקין לאשמועינן אף שאין ראוין: הפסד מועט. גשמים הנוטפין על יין הפסד מועט הוא עד שתחשך ויסלקם אבל הפירות מרקדין: נוטפין כלי סהם הדלף. הרי שהכלי ניטל לקבל בו מוקצה כי האי דלא חזי למדי: דלף הראוי. שהן לזולין וראוין לבהמה: על גבי לבנים. שגובין לבנין וכשהן מתמלחין כריך לחזור ולנגבן שאין מקצלות את הטיט

יפה והבנין שויה ליבש: מקורולות. מקורולות. אגוד"ש: לנים הכסא. לקנח: שפי חלום. של צפיתית מניחין כוורת כשרדין אותה ומתן פרנסה לדבורים כל ימות הגשמים אותן שפי חלות מותר לנטול. כל דבש הכוורת עשו עליות עליות של חלות: מוקולות ניהו. לדבורים: דחשב עלייהו. לאדם: אדתי ובלבד שלא יתכוין לצוד. משמע דלא ימנא לחלק את דבריו ולאסור עד שדלג מאיסור לטול לא לאיסור יודה: לפלוג ופתיני בדידה. באיסור לטול גופיה יכול לחלק את דבריו ולמנא דא' אסור לבד דלג חשב עלייהו לא יטלטל המחללת לזרעו: הכי קאמר אף על פי שחשב עליהם כו'. אף שחשב בלא ללמדך שיש דא' אסור צמתכוין לצוד ואף על גב דעיקר להלכה מפני הגשמים מתכוין: במאי אוקימתא כרבי יהודה. כלומר מדהו לך לתרוי' ארישא הא מני ר' שמעון דלית ליה מוקצה ומתדרת אשנויי דחיקי למימר משום שמי החלות כרבי יהודה ציעת לאוקמא משום דרבי יצחק דמותבנין ליה הנך מיוצאא אית ליה מוקצה כר' יהודה: ובלבד שלא יתכוין לצוד. ואף על פי שהוא לך: דאית ציה כו'. חלונות יש צפנותיה ואף על פי שמכסה את פיה אין נגודין אם לא יכסה גם את החלונות ולא תימא ובלבד שלא יתכוין אלא בלבד שלא יעשה מנוחה שלא יסמום החלונות: (א' פשיטא.) כיון דאית ליה לרבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור למח' ליה למיתמי ובלבד שלא יעשה מנוחה דהא יודה אב מלאכה היא: